

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 2 mei 2024
(OR. en)

9370/24

ESPACE 45

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	<i>Vorbereitung van de Raad (Concurrentievermogen (Interne Markt, Industrie, Onderzoek en Ruimtevaart)) op 23-24 mei 2024</i> EU-ruimtetwet: veiligheid, veerkracht en duurzaamheid van de ruimtevaartactiviteiten in de EU - <i>Gedachtewisseling</i>

Voor de delegaties gaat hierbij een nota van het voorzitterschap over “**EU-ruimtetwet: veiligheid, veerkracht en duurzaamheid van de ruimtevaartactiviteiten in de EU**” met het oog op de gedachtewisseling tijdens de Raad Concurrentievermogen op 23 mei 2024.

**EU-ruimtetwet: veiligheid, veerkracht en duurzaamheid van de ruimtevaartactiviteiten
in de EU****Gedachtewisseling****Beleidscontext**

Ruimtevaartactiviteiten worden geconfronteerd met tal van steeds groter wordende uitdagingen. Sommige daarvan zijn de laatste tijd prangender geworden en vereisen maatregelen van de Unie en de lidstaten. Deze nota is bedoeld als kader voor een gedachtewisseling tussen de ministers over relevante aspecten van een toekomstige ruimtetwet van de Unie, in afwachting van een voorstel van de Commissie.

Uitdagingen

Ten eerste verhoogt de congestie van bepaalde omloopbanen (met name in een lage omloopbaan) het risico op botsingen als gevolg van de snelle uitbreiding van de activiteiten van particuliere ondernemingen in de ruimtevaartindustrie. Deze gevaren kunnen ernstige gevolgen hebben, zoals het verstoren van routineactiviteiten in een baan om de aarde, schade aan en verlies van satellieten, de stopzetting van ruimtegebaseerde diensten (waarvan sommige kritiek zijn) en botsingen met luchtvaartuigen bij de terugkeer naar de aarde. Uiteindelijk zouden deze scenario's omloopbanen onbruikbaar kunnen maken voor toekomstige generaties.

Ten tweede is er het risico van cyberaanvallen en elektronische inmenging in ruimte-infrastructuur, versterkt door geopolitieke gebeurtenissen. Cyberaanvallen, waarvan sommige door staten worden gesteund, zijn steeds vaker gericht op ruimteactiva. Daarnaast hebben de complexe architectuur van ruimteactiva (verschillende segmenten die met elkaar in wisselwerking staan, brede aanvalsoppervlakken, meerdere toegangspunten voor potentiële aanvallers), de veroudering ervan (oude telecommunicatie-infrastructuur, problemen bij opknappen en repareren) en aanbestedingsprocessen (complexe toeleveringsketens) de ruimte-infrastructuur tot een kwetsbaar doelwit gemaakt.

Bij het aanpakken van deze uitdagingen is het ook van cruciaal belang de milieueffecten van ruimtevaartactiviteiten te verminderen en minder afhankelijk te worden van technologieën en grondstoffen van buiten de EU.

Acties

De lidstaten zijn begonnen deze uitdagingen aan te pakken en ruimtewetgeving vast te stellen om ruimtevaartactiviteiten vorm te geven en toe te staan. Momenteel beschikken elf lidstaten over nationale ruimtewetten en zijn er nog lidstaten bezig met de ontwikkeling van nationale wetgeving ter zake. De reikwijdte en de diepgang van deze wetten lopen sterk uiteen. In dit verband heeft de Europese Commissie voorgesteld een EU-ruimtewet te ontwikkelen met gemeenschappelijke regels inzake veiligheid, veerkracht en duurzaamheid van ruimtevaartactiviteiten. Met inachtneming van de nationale bevoegdheden zou de EU-ruimtewet de totstandbrenging van een eengemaakte EU-markt voor ruimtevaartactiviteiten mogelijk maken.

De Europese Commissie heeft een raadplegingsproces met zowel de lidstaten als de industrie opgezet, onder meer over de relevante pijlers van de beoogde EU-ruimtewet:

- de veiligheidspijler zou met name de risico's van botsingen (d.w.z. het vermijden van botsingen, manoeuvreerbaarheid van ruimtevaartuigen, positionering in omloopbanen) en het genereren van ruimteschroot (d.w.z. plannen ter beperking van ruimteschroot) aanpakken, zowel voor draagraketten als voor satellieten.
- De veerkrachtpijler zou risicobeoordeling en veiligheidsrisicoscenario's centraal stellen in de ruimtevaartindustrie van de EU en het beschermingsniveau op consistente wijze verhogen voor alle segmenten van de ruimte-infrastructuur (grond-, ruimte- en verbindingssegmenten).
- De duurzaamheidspijler zou de basis leggen voor gemeenschappelijke regels voor de berekening van de milieuvoetafdruk van ruimteactiviteiten, teneinde de milieuvoetafdruk op lange termijn te verkleinen.

Punten ter bespreking

Het concurrentievermogen van de Europese ruimtevaartindustrie moet worden versterkt, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen en start-ups. De EU-ruimtetwet mag de sector niet overreglementeren en mag evenmin op dezelfde manier worden toegepast op alle industriële spelers, waarbij **evenredigheid** een belangrijke overweging is. Daarbij moet rekening worden gehouden met exploitanten uit zowel de EU als derde landen die ruimtediensten willen aanbieden op de interne EU-markt, en met mogelijke marktverstoringen. De EU-ruimtetwet moet duidelijke voordelen voor de sector opleveren, zoals administratieve vereenvoudiging, een gelijk speelveld, betere bescherming, en stabiliteit voor het aantrekken van investeringen. Verplichte vereisten moeten ook op evenredige wijze van toepassing zijn. De EU-ruimtetwet moet voorts voorzien in ondersteunende maatregelen die de naleving door de ruimtevaartindustrie van de verplichte vereisten, zoals capaciteitsopbouw, technische bijstand en financiële steun, faciliteren.

In de huidige geopolitieke context moet het niveau van bescherming en veerkracht van ruimtesystemen op consistente wijze worden verhoogd: alle satellietexploitanten in de EU, alle segmenten (ruimte, grond en gegevensverbindingen) en alle activa (commercieel, overheid en eigendom van de EU). De regels moeten zorgen voor alomvattende rechtszekerheid voor industriële actoren in de ruimtevaart, en **veerkracht en concurrentievermogen** moeten hand in hand gaan.

De belangrijkste internationale statelijke actoren op het gebied van de ruimtevaart hebben hun regelgeving geïntensiveerd, met name wat betreft ruimteverkeersbeheer en cyberbeveiliging, en zij zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van toepasselijke internationale normen. Daarom is het belangrijk zo snel mogelijk op te treden om ervoor te zorgen dat de ruimtevaartindustrie van de EU niet wordt gedwongen de standaarden of normen van andere rechtsgebieden na te leven. Het optreden van de Unie zou de EU positioneren als een geloofwaardige internationale speler, onder meer bij het vaststellen van onze normen en standaarden.

De ministers wordt verzocht de volgende vragen te beantwoorden:

Vragen

1. Hoe kunnen we er het best voor zorgen dat de EU-ruimtetwet het concurrentievermogen van de ruimtevaartindustrie van de EU versterkt?
2. Hoe kunnen we de EU-ruimtetwet het best benutten om de veerkracht van ruimtesystemen te versterken?